

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

■ היכנו לסעודת משיח

בשביעי-של-פסח נהוג לקיים את המנהג שייסד הבעל-שם-טוב, לערוך אחרי תפילת מנחה סעודה מיוחדת - 'סעודת משיח'. נוטלים ידיים, אוכלים מצות וגם שותים ארבע כוסות. סעודות משיח נערכות בבתי-כנסת רבים ברחבי הארץ, ומחזקים בהן את האמונה בביאת משיח-צדקנו בקרוב ממש. צעירי-חב"ד מפיצים עלון צבעוני מהודר, בעשרות-אלפי עותקים, על המנהג הקדוש הזה ועל הנתיבות שבחזקת האמונה והציפייה לגאולה.

■ ארוחות חמות בחג

מתנדבי המרכז לעזרת הזולת בישראל מחלקים ארוחות חמות גם בחג, לקשישים ולחסרי ישע, המקבלים ארוחות מדי יום ביומו. מנהל המרכז, הרב חיים מילר, מוסר כי בכך נענה המרכז לבקשת לשכות הרווחה ברשויות המקומיות, להמשיך בחלוקת המזון גם בחגים.

■ הילולת יהושע בן-נון

לקראת יום ההילולא של יהושע בן-נון, החל בשבת הבאה, כ"ו בניסן, תהיה אי"ה עלייה המונית לצינון, בכפר פלח-אחרס שבשומרון, ליד אריאל. האירוע יהיה אי"ה ביום חמישי בלילה, אור לכה בניסן. הכניסה לכפר מצומת אריאל, מהשעה 11:30 עד 4 לפנות בוקר. על-פי הודעת אגודת יסוד עולם, העלייה תהיה בליווי ביטחוני. טל' 5827827-02.

■ סידורן לימי הספירה

הוצאת תפארת מגישה במהדורה מהודרת, בפורמט בינוני ובפורמט כיס, את הסידורן לימי ספירת העומר, שבו מופיעות הכוונות של כל יום ויום במקומן. סידורן זה הופיע לראשונה ביוזמת הרב עמוס קרניאל. טל' 4904050-077.

זמני השבוע

ניו-יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
7:03	7:40	7:20	6:56
8:03	8:42	8:13	7:52

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

לעמוד במבחן האמונה

איננו יודעים איך בדיוק תבוא הגאולה ואילו אירועים יקדמו לה. דבר אחד ברור - זה ערב הגאולה ואנו נדרשים להאמין בה בכל ליבנו ונפשנו

בשורת הגאולה. העם התמלא תקווה - "ויאמן העם". ומיד אחר-כך באה האכזבה: פרעה מחמיר את גזרותיו, איננו נותן תבן, מכביד את העול. האכזבה גדולה כל-כך עד שבני-ישראל באים בתרעומת קשה אל משה ואהרון, ואפילו משה זועק אל ה': "למה הרעותה לעם הזה! למה זה שלחתני?". אך אחרי כל זה החלו ניסי הגאולה והביאו לידי יציאת מצרים.

האמונה מזרזת

האמונה בביאת המשיח דורשת עבודה נפשית, התגברות על האכזבות, ליבוי מתמיד של אש הציפייה. לכן אמרו חז"ל שזה אחד הדברים ששואלים את האדם בהגיעו לעולם האמת - "ציפית לישועה?". כי אין זה קל כל-כך לצפות באמת לישועה, ואנו צריכים לטפח ציפייה זו ולחזקה מדי יום ביומו.

תקופתנו, על-פי כל הסימנים, היא עת הגאולה. גדולי ישראל בדורות האחרונים דיברו על כך בצורה המפורשת ביותר. הרבי מליובאוויטש הצהיר בהירות כי הכול כבר מוכן לגאולה, וכי היא אמורה לבוא בכל רגע ורגע. אלא שכל הנראה אמונתנו נבחנת שוב ושוב בשנים האחרונות, ותפקידנו לעמוד במבחן ולא להרפות מעוצמת האמונה והציפייה.

כדאי לזכור, כי כל עניין הגאולה אפוף סוד ומסתורין. חוץ מקווים כלליים סתמו נביאינו וחכמינו את פרטי הדברים, וכדברי הרמב"ם - "דברים סתומים הם אצל הנביאים". איננו יודעים איך בדיוק תבוא הגאולה ואילו אירועים יקדמו לה. דבר אחד אנו יודעים - השעה היא ערב הגאולה ואנו נדרשים להאמין בה בכל ליבנו ונפשנו, שכן עצם האמונה בגאולה מזרזת את בואה.

חגי-הפסח בכלל הוא חג הגאולה, ובשביעי-של-פסח מאירה הארת המשיח. זו הזדמנות לחזק את אמונתנו בגאולה הקרובה ולהתפלל שכבר תבוא תיכף ומיד ממש. נסעד אפוא את 'סעודת המשיח' ונקווה שנזכה לבואו עוד בחדש ניסן זה.

ליות יהודי זו משימה לא-פשוטה, ועוד יותר קשה לקיים את העיקר השנים-עשר מ"ג עיקרי האמונה: "אני מאמין באמונה שלמה בביאת המשיח". תאמרו, מה קשה בזה? הלוא אין דבר קל מלייחל לגאולה אלוקית, על-טבעית, שתהפוך את העולם כולו לעולם טוב ומופלא? ובכל-זאת, אמונה אמיתית בביאת המשיח דורשת עבודה ומאמץ מתמידים.

הקושי הגדול נובע מהעובדה שעוד יום עבר ועדיין לא נושענו. יהודי שמצפה באמת לביאת המשיח, וחושב ברצינות על מילות התפילה "לישועתך קיוונו כל היום" - אכן מחכה כל היום לגאולה. כשמגיע הערב ומתברר שהגאולה לא הגיעה, הוא חש אכזבה וצער. באותו רגע הוא מתחזק, מגביר מחדש את הציפייה ולמחרת מחכה שוב לגאולה, אבל בערב הוא שב ומתאכזב, על שגם היום לא בא המשיח. כאן טמון הקושי הגדול.

לא לחשוש להתאכזב

יש חוששים להתאכזב, ועל-כן מצמצמים את עוצמת הציפייה. כגודל הציפייה גודל האכזבה, וכאשר הציפייה מאופקת, גם האכזבה אינה גדולה. אך אין זו דרכה של היהדות. אנו נדרשים לצפות, לייחל בכל לב. כשחלף יום ועדיין לא בא משיח-צדקנו - צריך לחוש צער וכאב, ואף-על-פי-כן לצפות מחדש ולקוות שמחר יבוא.

זה מסביר מדוע דווקא העיקר העוסק באמונת הגאולה נוסח בסגנון של קושיה ותירוץ: "ואף-על-פי שיתמהמה - עם כל זה אחכה לו בכל יום שיבוא". כי לכאורה יש כאן סתירה מובנית: איך אפשר להאמין בדבר שגורם אכזבה וצער מדי יום ביומו? אולם זו האמונה בביאת המשיח - "עם כל זה אחכה לו" - למרות האכזבה, על-אף הכאב, עם כל התסכול.

האמונה הזאת, שנבחנת שוב ושוב, מלווה את העם היהודי בכל הדורות. כך היה גם בגאולת מצרים. משה בא לעם-ישראל ובישר לו את

לא נוטלים את הבחירה

רשות לפתות

כך מצאנו גם בנס שאירע אליהו בהר הכרמל. זה היה נס גלוי, שירדה אש מן השמים ואכלה את הפר שהועלה על המזבח, אף-על-פי שאליהו שפך עליו מים לרוב. ובכל-זאת התפלל אליהו "ענני ה' ענני", וכמאמר חז"ל: "שתסיח דעתם, שלא יאמרו מעשה כשפים הם". אנו רואים אפוא שגם כשמתחולל נס גלוי לא נשללת האפשרות לטעון שאין זה נס.

הקב"ה מניח אפשרות זו כדי שתמיד תישאר לאדם האפשרות לבחור בחירה חופשית. אילו היה הנס ברור וחד-משמעי, היה כופה את האדם להאמין בה' ולקיים את מצוותיו, ואז לא היו הדברים נעשים מתוך בחירה חופשית. לכן ניתנת תמיד ליצר הרע רשות לפתות ולהטעות את האדם, אך המטרה היא שהאדם יבחר באמת ובטוב ויגבר על פיתוי היצר ויחזק את אמונתו בה' בורא שמים וארץ וגואל ישראל ממצרים.

(תורת מנחם כרך יט, עמ' 312)

אילו היה ים-סוף לבדו נבקע, היו הכול רואים בבירור שזו תופעה על-טבעית שעשה הקב"ה בעבור בני-ישראל, אם כדי להוציאם ממצרים אם כהכנה לקבלת התורה; אבל מאחר שבקיעת המים הייתה תופעה כלל-עולמית, יכולים לטעון שהאירוע הזה קשור לתהליכים טבעיים עולמיים כלשהם, ואין זה נס מיוחד הקשור בעם-ישראל.

הרוצה לטעות - יטעה

אלא כך הקב"ה מנהיג את העולם, שתמיד הוא מניח מקום לטעות. כאשר הכתיב הקב"ה למשה רבנו את סיפור הבריאה, שבו נאמר "נעשה אדם", שאל משה: "ריבונו של עולם, מפני מה אתה נותן פתחון-פה למינים לטעות?". השיבו הקב"ה: "כתוב - והרוצה לטעות יטעה".

לכן גם ניסים גלויים, היוצאים מדרך הטבע, כמו הנס של קריעת ים סוף, שהוא נס גדול ביותר עד שכאשר רוצים לתאר דבר מופלא ביותר אומרים שהוא 'קשה כקריעת ים-סוף' - גם ניסים כאלה הקב"ה עושה בדרך שמניחה מקום לטעות ולחשוב שאין זה נס.

חז"ל אומרים שבשעה שים-סוף נבקע לפני בני-ישראל - "נבקעו כל המימות שבעולם". כלומר, כל מקווה מים בעולם נבקע בשעה שאירע נס קריעת ים-סוף.

זה ההסבר למה ששרו בני-ישראל בשירת הים "שמעו עמים ירגזון... תיפול עליהם אימתה ופחד". והלוא רק המצרים ראו את נס קריעת ים-סוף ולא כל העמים האחרים, ומדוע נפל עליהם פחד? אלא הואיל ו"נבקעו כל המימות שבעולם" וכל הגויים ראו את הפלא הזה, החלו לחקור ולדרוש ונדוע להם שהסיבה היא בקיעת הים לפני בני-ישראל, ולכן נפל עליהם פחד.

מקום לטעות

בקיעת כל המים שבעולם מעידה מצד אחד על תוקף הנס ועוצמתו, שפעל לא רק על ים סוף אלא על כל מאגרי המים שבעולם. מצד שני, העובדה שזה לא היה אירוע ייחודי הקשור בהצלת בני-ישראל, יכולה לתת מקום לטעות שזה עניין טבעי כלשהו.

מן המעיין חג-הפסח | מאת הרב אליעזר ברוד

מוכרחים לדלג

"פסח הוא לה" (שמות יב,יא). רש"י מפרש: "הקרבן קרוי פסח על שם הדילוג, ואתם עשו כל עבודותי... דרך דילוג וקפיצה". בני-ישראל היו משועבדים במשך כמה דורות במצרים, שהייתה "ערוות הארץ", ומרגע השחרור מן העבדות ועד שעמדו ליד הר סיני לקבל את התורה מפי הגבורה עבר זמן קצר ביותר - ארבעים ותשעה ימים. למעבר חד כזה היה הכרח בדרך דילוג וקפיצה.

(לקוטי שיחות)

מצוות להתעסק בהן

"והיה לכם למשמרת" (שמות יב,ו). היה רבי מתיא בן-חרש אומר: הרי הוא אומר "ואעבור עליך ואראך והנה עתך עת דודים". הגיעה שבועה שנשבעתי לאברהם שאגאל את בניו, ולא היו בידם מצוות להתעסק בהם כדי שייגאלו, שנאמר "ואת ערום ועריה". ונתן להם שתי מצוות: דם פסח ודם מילה.

(רש"י)

מצווה לכל יהודי

יש להשתדל לקרב כל יהודי, גם מי שהוא 'ערום' מן המצוות, ולתת לו 'מצוות להתעסק בהם', כי

לא לעכב

חודש ניסן וחג-הפסח הם זמני גאולה. על האדם להשתדל שלא ינמנע ויעכב במעשיו את גאולת ישראל הצפויה בעת הזאת

(בית אהרן)

גאולה בנחת לעתיד

"ואכלתם אותו בחיפזון" (שמות יב,יא). כשאכלו בני-ישראל את הפסח במצרים אכלו אותו בחיפזון, אבל לעתיד לבוא נאמר "כי לא בחיפזון תצאו ובמנוסה לא תלכו".

(מדרש רבה)

בריחה מהרע

יציאת מצרים לא הייתה יציאה משעבוד גשמי לחירות גשמית בלבד, אלא גם יציאה מן המצרים הרוחניים לחירות רוחנית. לכן בשעת יציאת מצרים, כאשר הרע שבנפשות ישראל עדיין היה בתוקפו, היו מוכרחים לברוח מן הרע ולצאת בחיפזון, אבל לעתיד לבוא יעביר ה' את רוח הטומאה מן הארץ והרע יתבטל לגמרי, ולכן אז "לא בחיפזון תצאו".

(תניא)

אמרת השבוע

להתכונן לשמחה

שאלו פעם את רבי חנוך-גד מפילץ: "מדוע החסידים מרבים לשמוח ולרקוד בכל הזדמנות, והלוא אנו שרויים בעומקה של הגלות המרה? כשיבוא המשיח - אז תהיה השעה ראויה לשמחה ולריקודים".

השיב להם: "הכוהנים צריכים ללמוד גם בזמן הזה את הלכות העבודה בבית-המקדש, חאת כדי שבביאת המשיח ובניין בית-המקדש יידעו כיצד לשרת בקודש. אף החסידים כן - עליהם לשמוח ולרקוד בזמן הזה, כדי שבביאת המשיח יידעו היטב את המלאכה..."

ריקוד עם קומוניסט

ליל שביעי של פסח תשכ"ב. חרש-חרש חסידים מתקבצים מכל קצות העיר אל מקום מסתור. שם הם עורכים 'קריעת ים-סוף', בשפיכת מים על הארץ וריקודים עד שנהיה 'הַפֶּךְ ים ליבשה'.

הימים ימי המשטר הקומוניסטי המדכא כל זיק של חיי יהדות. המקום - העיר סמרקנד באוזבקיסטן, עיר מפלט להמוני יהודים, ובהם חסידי חב"ד.

ליהודים שומרי תורה ומצוות אלה ימים רוויי פחד וחשש. כל שממן יהודי או דתי היה עלול לשמש עילה לשלטונות להיטפל לאיש, להאשימו ב'חתימה' תחת השלטון והחוק, ולהענישו במאסר או בהגליה לשנים רבות.

מאבק מיוחד ניהלו המשפחות האלה לנוכח החובה לשלוח את ילדיהן לבתי-הספר הממשלתיים רוויי הכפירה. החסידים עשו כל מאמץ לחמוק מהחובה הזאת, והיו שנאלצו באי-ברירה לשלוח לשם את הילדים, ובכל שבת וחג היו מוגיעים את מוחם למצוא תירוץ מדוע לא בא הילד לבית-הספר. אם נאלצו הילדים ללכת לבית-הספר בשבת, היו עושים הכול כדי להימנע מכתובה ומחילול קדושת השבת.

ר' יעקב לרנר, חסיד חב"ד, היה אז נער צעיר, כבן שבע-עשרה. הוא נאלץ ללכת ללמוד בבית-הספר העירוני. רוב המורים בבית-הספר היו יהודים, אך ראו את עצמם נאמנים לתפקידם כתבירי המפלגה הקומוניסטית. בלט במיוחד אחד המורים, ששימש מורה להיסטוריה וגם ממונה על מערך הלימודים בבית-הספר.

הגיע ליל שביעי של פסח. השמחה בלילה הזה הייתה מסורת רבת-שנים והכול ציפו לה. במיוחד חיכו לזה בני החסידים. הכול זכרו את האווירה המיוחדת בלילה הזה בשנים שעברו. דברי ההתעוררות על יציאת מצרים וקריעת ים סוף, וניגוני הדבקות והשמחה, הרימו את הנוכחים לעולם אחר.

באותו לילה עשה יעקב את דרכו אל הבית שבו נקבעה ההתכנסות. הוא הלך לשם בלוויית חברו הטוב, הילל זלצמן. הילל זה, חסיד חב"ד אף הוא, למד רק שנה אחת בבית-הספר, ואחר-כך עזב, לטובת לימודים בישיבה המחתרנית שהקימו חסידי חב"ד לנערים שחפצו בלימוד התורה.

השניים התרגשו לקראת החוויה החסידית הצפויה להם, וקודם שיצאו

לדרך אמרו כמה פעמים 'לחיים' על יין, ויצאו מאושרים וצוהלים. פתאום לא חשו כלל במגבלות המקום והזמן. הפחד נמוג מליבם והרגשת אמונה וביטחון מילאה את ישותם. אווירת האימים לא מנעה מהצעירים להיחפף בשמחה חסידית. בלכתם שמו

יד איש על כתף רעהו והחלו לשיר שירי פסח ונעימות חסידיות בקול. הם לא ידעו מניין צץ האיש ואם עקב אחריהם כל הזמן, אך פתאום הופיע מולם המורה להיסטוריה, התבר במפלגה הקומוניסטית, והממונה על תכנית הלימודים. בארשת מטילת-אימה

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוד

מאירה הארת המשיח

הסעודה באחרון-של-פסח הייתה נקראת אצל הבעש"ט - 'סעודת משיח'. "לסעודת היום באחרון-של-פסח היה סדר מיוחד אצל כל נשיאי החסידים, הן נשיאי החסידות הכללית והן נשיאי חסידות חב"ד. סדר זה בא בירושה, ביסודו, ממנהגי מורנו הבעש"ט" (ספר השיחות ה'ש"ת, עמ' 80).

מדוע הסעודה נקראת 'סעודת משיח'? - כי באחרון-של-פסח מאיר גילוי הארת משיח. "כ"ק אדמו"ר הרי"צ מספר (ספר השיחות תש"ב עמ' 109): "בסעודה זו [אצל הבעש"ט] היה נהוג, שהדלת הייתה פתוחה לכול, וכל הנמצאים בבית הבעש"ט היו טועמים מסעודת אחרון-של-פסח".

שתיית ארבע כוסות

יש קושרים את הסעודה הזאת שעשה הבעש"ט לנס מיוחד. בספר מנהג ישראל-תורה (עמ' שעג"ע) מובא סיפור מעשה הנס שאירע לבעש"ט באחרון-של-פסח, שאותו נהוג לספר בסעודה זו. במקורות חב"ד אין עניין הנס מצויין. במקום אחד מובא ששאלו את הרי"צ אם יש אמת בשמועה שסעודת אחרון-של-פסח שייכת לאיזה נס שהיה אצל הבעש"ט, "ואמר כי אינו יודע, רק שמע שאומרים כי אז היה ניצחון רוחני על כת הפרנקיסטים... כי באחרון-של-פסח אמר שינצחום" (ספר השיחות תרצ"ז עמ' 140).

כ"ק אדמו"ר הרשב"ב התחיל את המנהג של שתיית ארבע כוסות בסעודה זו. הרי"צ מספר על כך בקצרה (ספר השיחות תש"ד עמ' 111): "בשנת תרס"ו הונהג לראשונה בליובאוויטש, שכל ה'תמימים' - תלמידי ישיבת תומכי-תמימים - יאכלו בצוותא בחג-הפסח באולם הגדול. באחרון-של-פסח הזמינו את אדמו"ר הרשב"ב לסעודת היום, ובסעודה זו ציווה לתת לכל ה'תמימים' ארבע כוסות יין. ואמר בשעת מעשה שארבע הכוסות של הלילות הראשונים הן כוסות של משה רבנו, והיום - באחרון-של-פסח - הן כוסות של משיח".

ביתר הרחבה המעמד מתואר בזיכרונותיהם של התלמידים: "אינני זוכר כעת באיזה אופן נעשה הדבר... מסתמא היום היה כ"ק אדמו"ר הרי"צ, שאמר בלחישה לבחורים הממונים שייבקשו מהרשב"ב שיסעד באולם הגדול עם תלמידי הישיבה. הרבי תיכף הסכים לזה... וגם-כן המשפיעים והמשגיחים כולם באו, וסידרו בשביל כולם כמובן שולחן מיוחד. אחר-כך בתוך הסעודה אמר הרבי: הלא צריך לתת לקהל ארבע כוסות (וכמובן תיכף מילאו את פקודתו). אחר-כך אמר הרבי 'מאמר', וגם דיבר הרבה מעניין אחרון-של-פסח, ונמשכה הסעודה עד מאוחר בלילה..."

"בשנה הבאה, באחרון-של-פסח, הזמינו שוב את כ"ק הרבי לבוא לאולם הגדול לסעודת אחרון-של-פסח, והסכים על זה ובא, וממילא באו גם האורחים והמשפיעים וכו' כנ"ל. ונזדמן פעם שלישית ששוב הזמינו אותו, ואמר הרבי הלא זו פעם שלישית ותהיה 'חזקה!' ובתוך הבחורים המזמינים היה ר' אברהם-אליהו ז"ל פלוטקין מרוגוטשוב, ואמר: הא דעת רבי בתרי זמני הווי חזקה (ואם-כן כבר הווי 'חזקה'). הרבי חיך מעט ואמר, טוב - היינו שהוא מסכים שיבוא - ושוב באו וכו'" (לקוטי-ספורים עמ' קצא).

ריקוד של משיח

בסעודת משיח נהגו לשיר ניגונים מיוחדים מכל אחד ואחד מנשיאי החסידות, החל בבעש"ט ובמגיד ממזריטש. כמו-כן שרים את הניגון 'הופ-קוזאק', של הסבא משפולי. הרי"צ היה מורה לצאת בריקוד, והיה קורא לו 'ריקוד המשיח'.

הרבי מליובאוויטש הסביר: "את הביטוי 'ריקוד המשיח' אפשר לבאר בשתי דרכים: (א) ריקוד שיש לו שייכות והוא הקדמה למשיח. (ב) ריקוד שהמשיח משתתף בו. לנו כדאי לבאר באופן השני, כלומר, שמשח כבר נמצא איתנו והוא משתתף עמנו בריקוד שלו".

עמד באמצע המדרכה, רגליו פשוקות, כאומר לסגור לפנייהם את המעבר. הוא הביט במבט חורש רע ביעקב ובהילל, מעביר את עיניו מן האחד אל חברו. יעקב התכנס בתוך עצמו. הוא לא היה מסוגל להוציא הגה מפיו. פחד משתק מילא אותו. הוא ידע היטב מה עלולות להיות תוצאותיה של פגישה כזאת.

אולם חברו הילל הגיב בדרך אחרת לגמרי. האם לא ידע שהעומד מולו הוא הממונה על מערך הלימודים של יעקב, ואולי באווירת השמחה באותם רגעים לא חש באיום ובסיכון שבדבר? בין כך ובין כך קפץ פתאום והניח את ידו על כתפו של המורה, והחל לנאום באוזניו בהתלהבות:

"הידעת? אלוקים גאל את היהודים ממצרים. ופתאום מצאו את עצמם כשהים לפנייהם והמצרים רודפים אחריהם, עם פרשים וחרבות שלופות. מסביב מדבר ואין לאן לברוח. ואז, בלילה הזה, משה אמר להם: יהודים, אל תבכו, לכו קדימה לקבל את התורה, ומשם נלך לירושלים. המצרים רודפים? אל תשימו לב. הים לפניכם? אל תשימו לב. קדימה, יהודים! אין כוח שיעמוד בפניכם!".

הילל סיים את 'נאומו', ניער את כתפיו של המורה ומשך אותו לרקוד עמו את שיר הפסח החסידי 'מצרים גאלתנו'...

יעקב כבר לא ראה את המשך. הוא היה המום כל-כך מהתנהגותו של חברו ופחד גדול כל-כך מילא אותו, עד שכאשר הצליח להתעשת מקיפאונו חמק לעבר סמטה צדדית ונמלט. כל הלילה לא עזב אותו המחזה שראה לנגד עיניו, והוא היה חרד מתוצאותיו.

כעבור יומיים הלך יעקב לבית-הספר. הוא היה מוכן מראש לכל דבר. לא היה לו ספק כי האירוע לא יעבור בשתיקה, ומי יודע איזה מחיר ישלם על כך. ואכן, כפי שציפה, כבר בהפסקה הראשונה נקרא אל המורה להיסטוריה, הממונה על תכנית הלימודים.

"מי הוא הבחור שהלכת איתו באותו לילה?", שאל בהבעת פנים סתומה. "לא יודע. נטפל אליי איזה שיכור", מלמל יעקב בניסיון נושא להינצל.

"אתה משקר! אתה מכיר אותו! כולכם מכירים זה את זה. אבל חבל שאתה מכחיש - הוא אכן בחור טוב!", סיים המורה את פגישתם הקצרה באוזני יעקב הנדהם...

לימים חזר אותו מורה אל שורשיו, הקים משפחה חסידית למופת, עלה לארץ וניהל חיים חסידיים לכל דבר.

(תודתנו לר' בצלאל שיף על שיוגר הסיפור. כמה פרטים הושלמו מפי בעל המעשה, ר' יעקב לרנר)

"החג האחרון של פסח הוא חגה של הגאולה האחרונה, שהקב"ה יוציא אותנו מהגלות, עלי-ידי משיח צדקנו - 'גואל אחרון'" (כ"ק אדמו"ר ה'צמח-צדק')

פתגם חסידי

חביות יין במעמקי בור המים

הבזק בלתי-מוסבר. רגעי מסורת שחוויתי בחיי חלפו במהירות מול עיניי. נזפתי בעצמי: 'הבט בו, אדם מכובד משתחוה לפסל, ואתה, יהודי, שאלוקיך הוציא את אבותיך ממצרים, אינך עובד אותו?!'.

כדי לסייר ביקב של משה אלון בצפת צריך לרדת בסולם ברזל לבור בעומק עשרה מטרים. "אתם הראשונים שנכנסים לכאן, מלבדי ומלבד ילדיי", הוא אומר. לדבריו, הבור נחצב לפני ארבע מאות שנה לפחות. "זה היה מאגר מי שתייה, שבו נאספו מי גשמים. לפני כמה שנים ניקיתי את הבור ואני מאחסן בו את חביות היין שלי".

אימא מאושרת

נסער ברח משם אל דירתו. "פתחתי את התיק שלי, ושם היו כיפה וסידור שאימי הטמינה בטרם עזבתי את ישראל. הנחתי את הכיפה על ראשי ופתחתי את הסידור. לא ממש ידעתי מה אני קורא, אבל ניסיתי להיזכר בביקורים המעטים שלי בבית-כנסת", הוא מספר.

"באותם רגעים החלטתי שאני מתקרב לאבא שבשמים ומתחיל לשמור שבת, כצעד ראשון", אומר משה. "למחרת בבוך הלכתי להתפלל בבית-הכנסת של המלון שהתגוררתי בו. קומץ המתפללים לא הבין מה אני עושה שם. היה קשה לי להסביר. התחלתי לחבוש כיפה. בהמשך האזנתי להרצאות יהודיות בקלטות. כשסיפרתי לאימי שהתחלתי לחבוש כיפה, היא הייתה מאושרת. פתאום הבינה למה התעקשה להטמין כיפה בתיקי. בסתר ליבה קיוותה שאולי בנכר יתחיל בנה להתקרב ולהתחזק".

הענבים הטובים בעולם

כעבור ארבע וחצי שנות שהייה בתאילנד שב לישראל והחל ללמוד בשיבת 'אור יקר' בצפת. לפני חמש-עשרה שנה, כמה שבועות לפני חג-הפסח,

ריח חזק של יין מקדם את פנינו עם כניסתנו לסמטת בית-יוסף בעיר העתיקה בצפת. משה, בחיך רחב, מכניס אותנו אל היקב הפרטי שלו, 'קבי צפת העתיקה'. הוא חש חיבה יתרה לחג-הפסח. הזיכרון של יציאת מצרים הביא אותו אל שמירת תורה ומצוות, ובזכות החג הזה התחיל לעסוק במקצוע האהוב עליו: ייצור יין.

מול עובדי אלילים

משה (47) נולד במרוקו ועלה לישראל בהיותו בן שנה. הוא גדל בנתניה ובזיכרון-יעקב, וכשבגר התגייס לצה"ל, ושימש מש"ק תחזוקה בימי מבצע 'שלום הגליל'. לאחר הצבא נסע לטייל בעולם, חזר לארץ והחל לעסוק ביהלומים ברמת-גן. כעבור זמן נענה להצעה לנהל מחלקה במפעל לליטוש יהלומים בתאילנד.

שבת אחת הלך לעשות קניות בעיר. "פתאום ראיתי אדם בעל חזות מכובדת, יוצא מרכב יוקרתי, משתחוה לפסל ומדליק קטורת. סביבו חגיגה גדולה של עובדי אלילים. באותו רגע עבר במוחי

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

חמץ אחרי הפסח

שאלה: כיצד להיזהר מאיסור "חמץ שעבר עליו הפסח"?

תשובה: חז"ל גזרו על כל חמץ גמור, שהיה בבעלות יהודי בחג-הפסח או בחלק ממנו, שיהיה אסור בהנאה לכל אדם מישראל, ואסור להאכילו אפילו לבהמת הפקר. ואפילו היה הבעלים אנוס, שלא יכול היה לבערו מרשותו או שלא ידע עליו כלל עד אחר הפסח - החמץ אסור בהנאה.

אין לקנות אחר הפסח חמץ גמור אלא בחנות שיש בה תעודה המעידה על מכירת החמץ לגוי בשנה זו, באמצעות רב מוסמך.

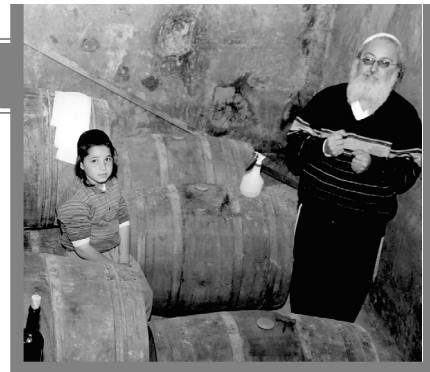
מוצר שיש ספק אם יש בו תערובת חמץ, או חמץ שספק אם עבר עליו הפסח, או חמץ שספק אם נמכר לגוי - מותר בהנאה אחר הפסח, ויש מתירים אפילו לאוכלו.

כשמתארחים בבית שאינו שומר כשרות, יש להיזהר שלא להשתמש אחרי פסח במוצרי חמץ כמו בירה או ויסקי (הכשרים לכל ימות השנה), אם יש חשש שהיו בבעלותו בפסח ולא נמכרו לגוי.

לאחר שעבר משך-זמן שבו אין רגילים להחזיק את המוצר בבית (בבירה - חודש בערך, בוויסקי - הזמן ארוך יותר) וכמו-כן בחנויות ללא תעודה, כשכבר עבר משך-הזמן שבו המוצרים מתחלפים על המדפים - אין לחשוש עוד ל"חמץ שעבר עליו הפסח".

גם הנהגים כדעת אדמו"ר הזקן, למכור את החמץ ב'ערב קבל' דווקא (שמעמידים יהודי שאחראי לשלם בעצמו את מחיר החמץ אם הגוי ייקחנו בתוך הפסח, וזאת כדי שלמוכר תהיה 'אמירות דעת' מוחלטת למכור את החמץ גם כאשר הגוי אין לו לשלם זאת), אינם אוסרים אחר הפסח חמץ שנמכר על-פי הדעות האחרות.

מקורות: ש"ע אדמו"ר הזקן סי' תמוס"א וסל"א. סי' תסז"ב. 'הכשרות' פ"ו סעיפים קדק"א, ו"ג.

משה אלון בבור היין. יציאת מצרים שלו

הציעו לו חברים לסייע להם בהכנת יין. "לא הבנתי בזה כלום, אבל החלטתי להצטרף. ייצור היין ריתק אותי", הוא אומר. כך נדבק בחיידק היין. התחיל בצעדים קטנים. ייצור ביתי, לחברים ולמשפחה. בהמשך התרחב עד שהגיע לייצור המוני, ונעזר באחייו.

משה מייצר כמה סוגים של יין מענבים הגדלים בספסופה, מול מירון. "בזוהר כתוב שהענבים הטובים ביותר הם בארץ-ישראל, ובארץ-ישראל הענבים הטובים גדלים בגליל, ובגליל העליון", מציין משה. "כשחג-הפסח מגיע אני מרגיש התעוררות מיוחדת. אני חוגג את יציאת מצרים הפרטית שלי".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש.

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

שולחן שבת

לכל התורה בכרך אחד

שלוש שיחות לכל פרשה, מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש

להזמנות: טל' 1-718-6041020